

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх, м. Київ, Україна, 04053
Тел/факс: (+38 044) 4862878, 4862841, 4862812, 4863070, 4862883
E-mail: info@auc.org.ua www.auc.org.ua

№ 5-350

від 28 квітня 2020 року

Комітет Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики

*Щодо законопроектів
реєстр №3131 від 27.02.2020,
№3131-1 від 17.03.2020,
№3131-2 від 17.03.2020*

Асоціація міст України (далі - АМУ) розглянула проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо детінізації виробництва сільськогосподарської продукції» (реєстр. № 3131 від 27.02.2020) та проекти Законів України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо удосконалення системи оподаткування у сфері земельних відносин і сільського господарства » (реєстр. № 3131-1 від 17.03.2020), «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо стимулювання оброблення сільськогосподарських угідь» (реєстр. № 3131-2 від 17.03.2020), що є альтернативними до законопроекту № 3131 та повідомляє.

Зазначеними законопроектами у різний спосіб пропонується запровадити механізм оподаткування земель сільськогосподарського призначення, що не використовуються їх власниками безпосередньо, а натомість здаються ними в оренду.

В цілому вважаємо, що запропоновані законопроектами законодавчі зміни можуть позитивно вплинути на дохідну частину місцевих бюджетів та збільшити надходження до них за рахунок залучення до оподаткування категорії землевласників та землекористувачів, що самостійно не здійснюють діяльність на землях сільгосппризначення та здають їх в оренду, а також сприятимуть виведенню з тіні ринку оренди сільгоспземель та доходів, що отримуються від використання таких земель їх власниками та користувачами.

Разом з тим в частині надання органами місцевого самоврядування інформації, передбаченої пунктами/підпунктами 72.1.2.7, 73.2.5. Податкового кодексу України (далі - Кодекс) в редакції, запропонованої законопроектами, висловлюємо зауваження та застереження. У запропонованому законопроектами вигляді, інформація, яку органи місцевого самоврядування мають подавати контролюючим органам не дозволить у повному обсязі залучати платників до оподаткування. По суті запропонованих законопроектами норм пропонується органам місцевого самоврядування надавати певну інформацію, яка вже надається контролюючим органам в інший спосіб. Тому вважаємо недоцільним дублювання окремих норм

Кодексу в частині надання інформації, визначеної пунктами/підпунктами 72.1.2.7, 73.2.5 Кодексу, в редакції запропонованої законопроектами, оскільки Кодексом вже врегульовані певні питання в поданні подібної інформації, а саме:

– підставою для нарахування земельного податку є дані державного земельного кадастру. Відповідно до пункту 286.1 статті 286 Кодексу центральні органи виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері земельних відносин та у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно, у сфері будівництва щомісяця, але не пізніше 10 числа наступного місяця, а також за запитом відповідного контролюючого органу за місцезнаходженням земельної ділянки подають інформацію, необхідну для обчислення і справляння плати за землю, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;

– підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди такої земельної ділянки. Відповідно до вимог пункту 288.1 статті 288 Кодексу органи виконавчої влади та місцевого самоврядування щорічно до 1 лютого подають контролюючому органу за встановленою формою за місцезнаходженням земельної ділянки переліки орендарів, з якими укладено договори оренди землі та щомісячно інформують про зміни, які відбулись по таких переліках.

Крім того розпорядження земельними ділянками сільськогосподарського призначення здійснюють не лише органи місцевого самоврядування, а й центральний орган виконавчої влади з питань земельних ресурсів у галузі земельних відносин та його територіальні органи (частина четверта статті 122 Земельного кодексу України). Тобто потребує уточнення пункт 73.2.5 Кодексу в редакції, запропонованої законопроектами.

Зауважуємо, що в органів місцевого самоврядування відсутні дієві інструменти контролю за використанням та охороною земель, зокрема проведення перевірок, притягнення до адміністративної відповідальності порушників тощо. Такі повноваження сконцентровані в органів виконавчої влади (Закон України «Про державний контроль за використанням та охороною земель»). Такий розподіл повноважень усуває територіальні громади від процесу виявлення та виведення з тіні ринку оренди сільгоспземель та доходів, що отримуються від використання таких земель їх власниками та користувачами. Реалізація норм законопроектів в частині надання інформації органами місцевого самоврядування про землекористувачів та землевласників, зокрема тих, які ухиляються від сплати податків, можлива лише після надання органам місцевого самоврядування повноважень з контролю за використанням та охороною земель.

Законопроектами № 3131-1 (зміни до 274.1, 277.1 Кодексу) та № 3131-2 (новий пункт 277-1.1. Кодексу) пропонується для однієї категорії земельних ділянок встановлювати єдину ставку податку. Зазначаємо, що категорії земель визначені статтею 19 Земельного кодексу України, серед яких «землі сільськогосподарського призначення». До цієї категорії відповідно до Класифікатора видів цільового призначення земель (наказ Держкомзему від 23.07.2010 № 548) відносяться 14 різних видів цільового призначення, наприклад «для ведення товарного сільськогосподарського виробництва» та «для індивідуального садівництва». Крім цього ця категорія земель включає і сільськогосподарські угіддя (рілля, багаторічні насадження, сіножаті, пасовища та перелоги) та несільськогосподарські угіддя (господарські шляхи і прогони, полезахисні лісові смуги та інші захисні насадження, землі під господарськими будівлями і дворами тощо), щодо яких Кодекс передбачає різні ставки оподаткування. Також Кодекс (статті 274 та 277) передбачає різні ставки податку на земельні ділянки в залежності чи проведена нормативна грошова оцінка.

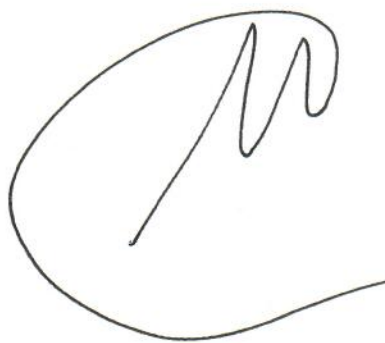
Застосування єдиної ставки для категорії земель «землі житлової та

громадської забудови», яка включає в себе, зокрема, земельні ділянки «для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка)» та земельні ділянки «для будівництва та обслуговування будівель торгівлі» також виглядає необґрунтованим.

Вважаємо, що в одній категорії земель повинна бути можливість встановлювати ставки податку для земельних ділянок за видами цільового призначення; за видами угідь (сільськогосподарські/не сільськогосподарські); в залежності від проведеної нормативної грошової оцінки; за видами економічної діяльності; за видами власності чи користування (власність/постійне користування).

Пропонуємо норми про встановлення єдиної ставки податку для однієї категорії земель виключити. Звертаємо увагу, що Кодекс (п. 12.3.7) вже містить заборону встановлювати індивідуальні пільгові ставки місцевих податків та зборів для окремих юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців і фізичних осіб або звільняти їх від сплати таких податків та зборів.

Виконавчий директор Асоціації

О.В. Слобожан